

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

PALESTRINA DIRIGEERT

DE XVIe eeuw loopt ten einde en met deze eeuw eindigt ook de Renaissance. De Renaissance is een tijd van grote opbloei van kunsten, schone letteren en wetenschappen, maar er was ook heel wat herrie. Om deze tijd te besluiten roepen we even Palestrina. Hij zal voor ons de laatste hymne aan de Renaissance dirigeren. Maak plaats voor Palestrina!

I. - GIOVANNI PIERLUIGI

DAMES en heren, mag ik me even voorstellen? Ik heet Giovanni Pierluigi. Ik werd geboren in Italië, te Palestrina, vandaar ook mijn naam. Men noemt me de « prins van de muziek », maar dat is overdreven. Ik heb nochtans mooie polyfonische, d.w.z. meerstemmige, muziek gekomponeerd, o.m. 93 missen... Hier komt dan Orlandus Lassus, een Zuid Nederlander, afkomstig uit Bergen. Hij is de « vorst van de muziek », hij komponeerde tweeduizend werken en is kapelmeester van de hertog van Beieren. En er is Philippus de Monte, eveneens een groot Zuid Nederlands komponist.

III. - GROTE GELEERDEN

HET koor van humanisten: de Italiaan Scaliger, de Nederlanders Erasmus, Plantin en Moretus, de Fransman Estienne, de Spanjaard Suarez... De geneesheren Vesalius, Brusselaar, vader van de chirurgie, de eerste die lijken ontleedde, lijfarts van keizer Karel V, de Fransman Ambroise Paré, de Zwitser Paracelse, de Hollander Boerhaave... De beroemde Zuid Nederlandse botanicus Dodoens... En er zijn ook de wiskundigen: de Zuid Nederlander Simon Stevin, de Duitser Kepler... De geografen: de Zuid Nederlanders Mercator, Ortelius, de Deen Tycho Brahe, de Pool Copernicus, de Italiaan Galilei.

IV. - GROTE ARTIESTEN

DAAR is de stoet van architecten en beeldhouwers. Peter Vischer uit Nürnberg, Alexander Colijn uit Mechelen, de Fransen Jean Goujon en Germain Pilon. Bij de schilders noemen we in de eerste plaats Pieter Breughel. Bravo! En Calvaert, de Vlaming die in Italië werkt, de Duitsers Lukas Cranach, Grünewald en Hans Holbein, die beroemd is als Engels hofschilder, de Spanjaard van Griekse afkomst Theotokopuli genaamd el Greco, en de beroemde Italianen Tintoretto, Titiaan, Veronese...

II. - GROTE SCHRIJVERS

NAAST de musici komen de dichters, de geleerden, de artiesten, de grote schrijvers. Hier is de Italiaan Ariosto, bekend om zijn « Orlando Furioso » (Razende Roeland), de Nederlanders Marnix van Ste Aldegonde, rechterhand van prins Willem I die beschouwd wordt als de dichter van het « Wilhelmus », Coornhert en Bredero, die zegt « dat het kan verkeren ». Er zijn Shakespeare, Ronsard en Cervantes, die « Don Quijote » schreef.

V. - EEN HYMNE

HUMANISTEN, geleerden en kunstenaars, gij allen zijt een groots koor met verscheidene schakeringen, maar dat toch een grandioos geheel vormt. Op het ogenblik dat deze eeuw ten einde loopt, zingen wij allen een hymne aan de Renaissance, een hymne aan de lente van de moderne tijden... Ik hef mijn dirigeerstok op... Een... twee... drie!

(Wordt voortgezet.)